

A Pharmacy Benefit Manager-ek sötét üzelvei az Egyesült Államokban

DAZ.ONLINE, 10.12.2019, 09:00

Kulcsszavak: gyógyszer, gyógyszerpiac, Pharmacy Benefit Managers (PBMs), Donald Trump, Egyesült Államok

Forrás   **Internet-helye:**   <https://www.deutsche-apotheker-zeitung.de/news/artikel/2019/12/10/die-dunklen-machenschaften-der-pharmacy-benefit-manger/chapter:all>

Az ún. „*Pharmacy Benefit Manager*“-ek tulajdonképpeni feladata, hogy a gyógyszerellátás keretében költségeket takarítsanak meg az amerikai egészségügyi rendszer számára. A betegpénztárak külső vállalkozásokat bíznak meg gyógyszerellátási programjaik alakítására és igazgatására. Így a *Pharmacy Benefit Manager*-ek (PBMs) válnak illetékesé a téríthető vényköteles gyógyszerek katalógusának („*Formularies*“) kialakításáért és karbantartásáért. Szerződéseket kötnek a gyógyszertárakkal és utólag megtérítik ezek szolgáltatásait. Rabattokat alkudnak ki a gyógyszergyártókkal, hogy minél költséghatékonyabban alakíthassák a gyógyszerellátást. A *Pharmacy Benefit Manager*-ek szövetsége (*Pharmaceutical Care Management Association*) éppen a minap azzal hancegett, hogy 2018-ban egy százalékkal csökkentette a vényköteles gyógyszerek kiskereskedelmi nettó árindexét.

Amennyiben azonban hitelt adunk a gyarapodó kritikus sajtóhíreknek, azt tapasztaljuk, hogy ezeknek a szervezeteknek időközben megjött az étvágya és költségmegtakarítókból költségfelhajtókká váltak. Tevékenységüket már rég nem függetlenül, hanem nagyhatalmú szövetségekben végzik, amelyekben előre kódolt az érdekkonfliktus. Az 1990-es évek elején ezt a feladatot még a PMB-k kereteiben megmaradó gyógyszercégek látták el, az új évszázad elején azonban a gyógyszertárláncok is beszálltak az üzletbe.

A piacot jelenleg három nagy *Pharmacy Benefit Manager* uralja: a *CVS Caremark* (a *CVS Health* leányvállalata), az *Express Scripts*, mindkettő nagy gyógyszertárláncokhoz „kötődik”, és (a *UnitedHealth* betegpénztáróriáshoz tartozó) *OptumRx*. Éves bevételük 15 milliárd USD-re tehető. A „*pennlive.com*“ pennsylvaniai portál szerint a vényköteles gyógyszerek költségei az Egyesült

Államokban a *Pharmacy Benefit Manager*-ek színre lépése óta (1987) 1.129%-kal, a betegek saját zsebből fizetett kiadásai 200%-kal növekedtek.

A PMB-vállalkozások bevételi forrásai: az ügyfelektől származó igazgatási és szolgáltatási díjak, gyártói rabattokból származó nyereségek. A hagyományos PBM-k nem adják meg a vényköteles gyógyszerek kialakult nettó árát, hanem szabad listaáron árusítják a gyógyszereket, amely magasabb a gyártóval kialakult nettó vételi áránál. A megtakarítások általánosan üzleti titoknak minősülnek. A PMB-k az utóbbi időben áttértek arra a gyakorlatra, hogy díjaikat („*Direct and Indirect Remuneration (DIR) Fees*“) saját kereskedelmi kínálataikra is kiterjesztik. (<http://www.pbmwatch.com/dir-fees.html>)

Tavaly *Eugene DePasquale pennsylvaniai főauditor* független gyógyszertáraknál, gyógyszercégeknél és a PMB-szövetségnél (*Pharmaceutical Care Management Association*) vizsgálódott. 2018 decemberében közzétett jelentése szerint három fő megállapításra jutott: a transzparencia hiánya, a felügyelet hiánya a közforgalmú gyógyszertárakkal kötött szerződéseknél és következetlenségek a gyógyszerkiadásnál. A szerződéskötés során egyszerűen nyomást gyakorolnak a gyógyszertárakra. A PMB-k által korábban alacsony térítési rátákkal traktált, tönkrement gyógyszertárak könnyű prédává válnak a gyógyszertárláncok számára. DePasquale sürgős szövetségi szintű szabályozásokat követel a PMB-k kontrollálatlan tobzódásának megfékezésére. Egyes szövetségi államok már új törvényeket fogadtak el a transzparencia növelése érdekében.

A PMB-konszernek működését *Donald Trump elnök* is több alkalommal bírálta. 2018 májusában megtakarítási csomagot jelentett be a gyógyszerellátás területén. Akkor azzal fenyegetőzött, hogy a „közvetítőknak” van mitől félniük. „Ezeket a közvetítőket ki fogjuk vonni a forgalomból. A közvetítők most már túlságosan meggazdagodtak. És a jövőben már nem lesznek ennyire gazdagok. Megtiltjuk nekik, hogy bezsebeljék a rabattokat, amelyek tulajdonképpen a betegeket illetik meg.” Trump ugyan ebben az összefüggésben nem nevesítette a *Pharmacy Benefit Manager*-eket, de azok igencsak érintetteknek érezhetik magukat, miután ők alkudják ki a gyógyszerkonszernekkel és gyártókkal a rabattokat és valójában közvetítői szerepet töltenek be.

Dr. Helga Blasius (hb), Apothekerin
redaktion@daz.online